

FARSKÝ LIST

22. september – 28. september 2025, číslo 615

Gréckokatolícka cirkev, farnosť Čičava, Čičava 38, 09301

Tel.: 0911/711488, o.martinlaban@gmail.com

Odkiaľ sa človek usiluje čerpať šťastie po páde? (pokračovanie)

Sväté Písmo ďalej hovorí, že keď človek zbadal Boha, pocítil pred ním strach. Pán Boh sa zadivil: „Kde sa berie ten strach? Kto vás katechizoval?“. Čo sa stalo, kde sa vzal tento problém? V človeku sa narodil nový, sfaľšovaný obraz Boha. Od tohto falošného portrétu Boha je priama cesta k ateizmu. Lebo poprieť, že Boh je láska, znamená poprieť, že jestvuje. Ateizmus je iba posledná logická konzekvencia tejto cesty. To nevadí, že tá cesta trvala stovky – tisíc rokov. Človek predsa len musel dôjsť na jej koniec. To je logická bodka na „i“ na ceste, na ktorú sa človek vydal v raji, keď zaprel, že Boh je láska.

Človek dlho žil s falošným obrazom Boha, až dospel k ateizmu. Boh mu spôsobuje strach hoci, nie je prečo, pretože je láska. Prečo strach? Elementy tohto falošného portréту sú rozmanité.

Ľudia si myslia, že Boh je sudca, ktorý nad tebou stojí s bičom a iba čaká, kým zhrešíš. A hneď ako zhrešíš ťa odhalí. Keď sa stane nejaké nešťastie, ľudia sa zrazu pýtajú, aký hriech som spáchal, ktorý si možno ani neuvedomujem, ale je tu hriech a preto ma Boh trestá. To je jeden z elementov tohto falošného portrétu Boha.

V každom prípade sa vo všeobecnosti Boh nejaví človekovi ako láska. Človek je z neho vykorenený. Človek prežil pád do priepasti. Nerozumie sebe, lebo stratil prvotné určenie. Strata tohto určenia je smrťou, ktorú človeku spôsobuje hriech. Nosí v sebe zmo tejto smrti. Je chodiacou mŕtvolou. Preto sv. Pavol nazýva človeka „mŕtvym“. Je to jedno z porovnaní terajšej situácie človeka. Nosí v sebe zálohu smrti. Nie tej fyzickej, ktorá bola i bude, ale zálohu smrti, ktorá vychádza zo zmeny tohto zámeru, ktorým bolo zakorenenie sa v Bohu. On už vo mne nie je.

Predtým človek počul v sebe hlas Ducha Svätého, ktorý mu hovoril: „Boh je láska“ a vyvolal v ňom zvolanie: „Abba – Otecko!“. Toto oslovenie pochádzalo z Ducha Svätého a nebolo vyslovené človekom. A nebolo tiež ovocím teoretickej náuky o Bohu. Človek akoby mal súčasne prijímač, do ktorého ustavične ide prúd od Boha, ktorý hovoril: „Neboj sa. Ja ťa milujem. Som láskou.“ a z vnútra človeka vychádzala odpoveď: „Otec – otecko!“ – jednoduchá odpoveď zvelebovania Pána Boha. Vo chvíli hriechu sa tento prijímač odpojí. Človek už tento signál neprijíma. Prerušil ho. To je tá ontologická smrť, ktorú človek v sebe nosí. To je to, čo teraz determinuje každú jeho činnosť. Človek v tejto tragickej tichosti v sebe nevie, čo robiť. Od nikoho už nepočuje slová: „Ja ťa milujem!“ Číti sa ako na púšti, v podstate sa číti sám.

Objavuje sa v ňom nová dominanta, nový pud – honba za životom. Honba za tým, aby tú smrť zo seba odstránil, pretože človek je stvorený pre život, pre plnosť, pre šťastie, pre nesmrteľnosť. A v tejto chvíli – minimálne podvedome – číti, že v ňom neexistuje nič, čo by ohraničilo tento hon za životom, za plnosťou. Človek, ktorý svoj život čerpal z Pána Boha si teraz musí hľadať náhradnú pôdu, z ktorej bude čerpať životodarnú miazgu, odkiaľ bude čerpať život a istotu, že ho niekto miluje. Od tejto chvíle sa chytá rozmanitých vecí, ktoré Pán Boh stvoril a ktoré mali byť iba komponentom, no v tejto chvíli sa stávajú hlavným zdrojom. Tieto veci je možné rozdeliť do dvoch skupín. Prvou sú peniaze ako nevyhnutnosť a práca ako prostriedok na získanie peňazí, ktoré dávajú životnú prestíž. Druhou sú afekty, teda využívanie náklonnosti, manželstva, rodiny, detí atď. preto, aby z nich čerpal život.

Všetky tieto veci sú dobré a sú pre človeka. Určite mu mali zabezpečovať šťastie, ale v Bohu. Vo chvíli keď Boh zmizol z horizontu, sú náhle

absolutizované, zbožštené. Stávajú sa hlavným a jediným smerom, v ktorom človek vidí zmysel svojho života. Usiluje sa vyžmýkať z nich ako z citrónu čo najviac života. K tým veciam, ako inak dobrým, pristupuje s postojom modloslužby. S tým, čo Sväté Písmo nazýva vášňou.

Sv. Pavol opisuje človeka v tejto novej situácii, človeka (t.j. vtedy, keď sa uskutočnil hriech) ako „žiadostivého“ od kolísky až po hrob. Chtivého toho, aby z vecí, z peňazí, z pôžitkov a z osôb vyžmýkal pre seba maximum života. A toto sv. Augustín nazval „invicta cupiditas“ – „neukojiteľnou žiadostivosťou“. Augustín pokračuje v biblickej tradícii, keď hlavný problém človeka, jeho hlavný hriech vidí v žiadostivosti, v prilipnutí k materiálnym dobrám ako k zdroju života a nie k Bohu.

Falošný obraz Boha je tiež v tom, že Boh mi slúži nanajvýš na to, že ja ho v tej chvíli prosím: „Pane Bože realizuj moje plány. Pomáhaj mi v živote, aby som sa tešil dobrému zdraviu, aby som mal peniaze, aby som mal to, či ono.“

Pozrime sa na obsah modlitieb tam, kde sú stále novény, napr. k Matke Božej Ustavičnej Pomoci. Stretávame tam prosby za bývanie, za výhru súdneho sporu, za dobrého muža či ženu. Nikto neprosí o dary Ducha Svätého, o odpustenie hriechov, o víťazstvo nad pokušeniami, o dar milosrdenstva. To je znovu ukážka toho sfaľovaného obrazu Boha.

Ďalej tento falošný obraz Boha zbúral solidaritu medzi ľuďmi. Človek, ktorý stratil kontakt s Bohom, náhle stratil aj orientáciu, čo sa deje vďaka neho. Ak niet Pána Boha, ak ma on nemiluje, kým je potom druhý človek? Kým je Eva? Ona je ohrozením mojej slobody. A to je tiež ukázané v ďalšom opise raja. Ako by Pán Boh začal vyšetrovanie. Pýta sa: Čo sa stalo? Kto je vinný? A zrazu sa stretáva s tým, že muž hovorí: „Ja som to neurobil. To urobila tá žena, ktorú si mi dal.“ To je zvalenie viny tiež na Pána Boha: „Prečo si mi ju dával?! Keby jej nebolo, tak by sa nestalo to, čo sa stalo. Ona mi dala a jedol som.“ Zásada „zachráň sa, kto môžeš“. Nech druhého psy zožerú, len aby som ja ostal celý. A tak bola zbúraná solidarita, harmónia a jednota medzi ľuďmi. Od tej

chvíle človek s tou „invicta cupiditas“ pristupuje k druhému človekovi nečistým spôsobom, využívajúc ho ako pomocný rebrík k dosiahnutiu šťastia. Robí to často s úmyslom ukrytým hlboko pod rúskom veľkej úctivosti a hlbokoj vážnosti.

Človek vždy má v sebe prirodzené právo, ktoré Boh vpísal do jeho srdca a ktoré je sformulované v zlatej zásade: „Nerob druhému to, čo ti nie je milé!“, čo by si nechcel aby druhý robil tebe, alebo: „Rob druhému to, čo by si chcel, aby druhý robil tebe!“ (porov. Mt. 7, 12). Človek cíti a vie, že v tom je život, ale v tej chvíli je v situácii vnútorného rozporu.

Viem, že život je v láske, idem za tým. Túžim milovať druhého. Ale v danom momente prichádzam k miestu, k prahu, kde vidím nebezpečenstvo. Ak ho budem ďalej milovať, tak ma zruinuje, zničí. Budem vykorisťovaný, budem stratový. Táto situácia spôsobuje vnútorný boj, osamotenie.

Človek túži robiť dobre a nemôže. Sv. Pavol v 7. kapitole Listu Rimanom písal o tejto situácii človeka po páde. Môžeme to takto zhrnúť: Viem, čo je dobré a po tom túžim, dávam za pravdu Božiemu zákonu, že chce moje šťastie. Idem týmto smerom a natrafím na múr, ktorý nemôžem preskočiť. Tým múrom je smrť, ktorú v sebe nosím. Dosvedčujem, že život mi už neprichádza od Boha. Pre život, pre šťastie potrebujem peniaze, lásku druhých ľudí, prestíž, sukcesie, uznanie. Ak druhý človek, ktorého chcem milovať ma oberá o tieto veci nevyhnutne k šťastiu, vtedy hovorím: Stop! Musím brániť svoj život!

A to má na mysli autor Listu Hebrejom, keď hovorí v druhej kapitole, že človek koná pod vplyvom determinácie a ňou je strach pred smrťou. A preto je nám nevyhnutne potrebné dielo Ježiša Krista: A pretože deti majú účasť na krvi a tele, aj on (Ježiš) mal podobne spoluúčasť na nich (našej ľudskej prirodzenosti), aby smrťou zničil toho, ktorý vládol smrťou, čiže diabla a vyslobodil tých, ktorých celý život zotročoval strach pred smrťou (Hebr. 2, 14-15).

Človek je taký, že hlbiny jeho vnútra podliehajú otroctvu satana. Od tej chvíle, ktorú opisuje kniha Genezis, sa začala situácia, ktorú opisuje tiež Sv. Ján

na konci svojho 1 Listu: Celý svet je v moci zlého (1 Jn 5, 19). Celý svet je ovládaný diablom.

Tým, čo satan všeobecne využíva ako svojho najväčšieho spojenca v človeku a vďaka čomu môže mať nad ním absolútnu moc, je strach zo smrti. Strach pred okolnosťami, osobami, situáciami, ktoré ma oberajú o ten jediný život, ktorý mám. Život, ktorý túžim v tej chvíli oprieť o peniaze, o ľudské uznanie, o sex. A všetko, čo sa nejakým spôsobom usiluje život zmenšiť, urobiť menej šťastným, čo determinuje moju slobodu, to všetko človek odhadzuje, hovoriac: „nie, ja to nechcem“. Tak nami vlastne diabol manipuluje, vedie nás do hriechu.

Človek sa bráni pred všetkým, čo vykráda jeho malý život, malé šťastie. Bráni sa rôznym spôsobom:

- pohŕda iným človekom a to je hriech
- odmietaním iného človeka a to je hriech
- cynizmom a to je hriešny postoj
- nenávisťou a to je zjavný hriech
- túžbou po pomste a to je tiež zjavný hriech, atď.

To je situácia, do ktorej sa rodíme, v ktorej žijeme a ktorá sa prejavuje už na deťoch. Keď malé dieťa rastie, prvá vec, o ktorej hovorí: „To je moje.“ Toto vedomie vlastníctva majú už (2-3 ročné) deti. Alebo druhý príklad, na otázku: „Kto to urobil?“, odpovedá „To urobila Zuzka, to nie ja“. Zvalí vinu na druhého človeka. Rastie záhrada a odrazu sa ukazuje žihľava a nevieme odkiaľ sa vzala.

Kdesi už hľadá katechéza, ktorú satan zasial do človeka. Ona prechádza z pokolenia na pokolenie, do prostredia, do toho, ako ľudia uvažujú, atď. Všetko, čo sa okolo človeka deje, je tým fatálnym ovzduším, ktoré spôsobuje, že burina odrazu klíči. Taká je naša situácia a to si musíme dobre uvedomiť a pochopiť. Sväté Písmo na mnohých miestach hovorí, že ona je mocnejšia, než dobrá vôľa človeka. Používa tu slová: „Panovanie hriechu nad nami“ (Porov. Gen. 4, 9). Tá sila pôsobila v človekovi. Preto odpoveďou na ňu nie je moralizmus ani zákon. Sv. Pavol hovorí, že tým protijedom nemôže byť zákon, aj keď spôsobuje, že človek si jasnejšie uvedomuje, že nemá silu a nie je schopný milovať.

Keď pochopíme tento stav existenciálnej „smrti“, prestaneme sa diviť tomu, že naši predstavitelia, využívajúc svoje postavenie, vybudovali si vily bez toho, aby si uvedomili, či tým nespôsobujú niekomu krivdu a na koho úkor ich budovali. Človek v každej situácii, v ktorej sa nachádza, nejakým spôsobom podlieha zlu. Táto negatívna situácia človeka je tiež ukázaná v Kristovom Kríži. Kristov Kríž má tiež funkciu súdenia sveta. O tom sa zriedka hovorí. Ale Pán Boh prostredníctvom Kríža chce odôvodniť ľudstvu, že je hriešnym, že sa skutočne nachádza v tejto situácii. Uvidíme, že Ježišov Kríž sa zrodil z falošného obrazu Boha, ktorý nosíme v našich hlavách.

	Čičava	Komárany	Memík
Po 22.9.	Svätý hieromučeník Fókas, sinopský biskup; svätý prorok Jonáš		
	Sväté misie		
		9.00 Moleben k bl. P. P. Gojdičovi a škola modlitby 17.00 Radosť sv. ruženec 17.30 Liturgia + Ján (r. Kožíková) Po liturgii stretnutie pre ženy	
Ut 23.9.	Počatie svätého proroka, predchodcu a krstiteľa Jána		
	Sväté misie		
		9.00 Moleben k bl. Metodovi a škola modlitby Po molebene možnosť spovede aj pre ženy 16.00 spoveď 17.00 Bolesť sv. ruženec 17.30 Liturgia Po liturgii stretnutie pre mužov	

Št 24.9.	Svätá prvomučenica a apoštolom rovná Tékla		
	Sväté misie		
		9.00 Moleben k bl. V. Hopkovi a škola modlitby Po molebene možnosť spovede a duchovného rozhovoru 16.00 spoveď 17.00 Slávnostný sv. ruženec 17.30 Liturgia + Marta (r. Tkáčová) Po liturgii krížová cesta s nesením misijného kríža po dedine	
Št 25.9.	Prepodobná matka Eufrozínia		
	Sväté misie		
		9.00 Návšteva, spoveď a sviatosť pomazania chorých v ich domácnostiach 16.00 spoveď 17.00 Sv. ruženec svetlá 17.30 Liturgia s obnovou manželských sľubov Po liturgii Eucharistická poklona a odprosovanie za firiecty farnosti Spoločné agapé v stacionári	
Pi 26.9.	Odchod do večnosti svätého apoštola a evanjelistu Jána Teológa Sväté misie		Odporúčany sviatok Voľnica
		9.00 Moleben k Božskému srdcu a škola modlitby Po molebene možnosť spovede a duchovného rozhovoru 16.00 spoveď a stretnutie pre deti 17.00 Bolestný sv. ruženec 17.30 Liturgia s obnovou kresťanských sľubov Po liturgii sviatosť pomazania chorých	
So 27.9.	Svätý mučeník Kallistrat a spoločníci		
	Sväté misie		
		9.00 Akatist k Matke Ustavičnej Pomoci Po akatiste možnosť spovede a duchovného rozhovoru 16.00 spoveď 17.00 Radosný sv. ruženec 17.30 Liturgia + Anna (r. Pavlova) + panychýda Po liturgii novena k Matke Ustavičnej Pomoci, čítanie prosieb a poďakovaní	
Ne 28.9.	Šestnásta nedeľa po Päťdesiatnici Prepodobný otec a vyznávač Charitón Sväté misie		Zbierka: Katechizácia a Katolícke školy (len Čičava)
	8.00 *ZBP Anna s rod. (r. Rudyová)	9.30 Slávnostný sv. ruženec 10.00 Liturgia s myrovaním a zbierkou na misijný fond redemptoristov, posvätenie misijného kríža, poďakovanie	8.00

Úmysel modlitby: za mier na Ukrajine a vo svete